

X kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI EDUKACJI I NAUKI

(NR 79)

z dnia 4 grudnia 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki (nr 79)

4 grudnia 2025 r.

Komisja Edukacji i Nauki, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Szumilas (KO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– informację w sprawie podjętych działań w zakresie zdrowia psychicznego i wsparcia dobrostanu w środowisku akademickim w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Szeptycki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Piotr Jagielski** naczelnik wydziału w Departamencie Rozwoju Kadr Medycznych Ministerstwa Zdrowia, prof. dr hab. prof. ASP **Barbara Marcinkowska** przewodnicząca Konferencji Rektorów Uczelni Kształcących Nauczycieli i Pedagogów przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, dr **Włodzimierz Banasik** skarbnik Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, prof. dr hab. **Jerzy Nitychoruk** przewodniczący Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, dr hab. prof. IP PAN **Łukasz Gawęda** przedstawiciel Zgromadzenia Instytutów Naukowych Polskiej Akademii Nauk, prof. dr hab. **Wojciech Łukasz Dragan** przewodniczący Komitetu Psychologii PAN, prof. dr hab. **Janusz Uriasz** przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dr inż. **Janusz Szczerba** prezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, prof. dr hab. inż. **Tadeusz Kulik** pełnomocnik przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” ds. kontaktów z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, dr hab. prof. IP PAN **Łukasz Okruszek** członek prezydium Komisji Zakładowej Ogólnopolskiego Związku Zawodowego „Inicjatywa Pracownicza” przy Instytucie Psychologii Polskiej Akademii Nauk, **Szymon Łakomy** przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, **Martyna Święcka** student Uniwersytetu Warszawskiego oraz **Jakub Traczyk** asystent przewodniczącej Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska**, **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** i **Michał Kościński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł **Krystyna Szumilas (KO)**:

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji i Nauki.

Witam członków Komisji i zaproszonych gości. Witam pana profesora Andrzeja Szeptyckiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Witam przedstawicieli szkolnictwa wyższego, związki zawodowe i pozostałych gości.

Porządek dzienny posiedzenia wynika z planu pracy i został przyjęty przez prezydium Komisji. Porządek dzienny to rozpatrzenie informacji na temat kondycji psychicznej i wsparcia dobrostanu w środowisku akademickim w Polsce.

Proszę o zabranie głosu podsekretarza stanu...

Poseł **Zbigniew Dolata (PiS)**:

Pani przewodnicząca, mam uwagę.

Pani przewodnicząca, nie było pytania o uwagi do porządku.

Przewodnicząca poseł **Krystyna Szumilas (KO)**:

Przeczytałam, panie pośle: „Porządek dzienny wynika z planu pracy i został przyjęty przez prezydium Komisji” – nie ma możliwości zmiany tego porządku.

Poseł **Zbigniew Dolata (PiS)**:

Ale uwaga do porządku.

Przewodnicząca poseł **Krystyna Szumilas (KO)**:

Bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego **Andrzej Szeptycki**:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałbym w imieniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawić informację na temat działań naszego

resortu dotyczących zdrowia psychicznego społeczności akademickiej. Przesłaliśmy szczegółowe informacje w formie pisemnej, więc raczej chciałbym nadać taki zarys i ramy temu, co przesłaliśmy w formie pisemnej.

Nasze działania skupiają się na dwóch zasadniczych zagadnieniach: z jednej strony – na zbadaniu sytuacji stanu zdrowia psychicznego społeczności akademickiej; z drugiej strony – na rozwijaniu instrumentów, które mają poprawić sytuację w tym obszarze.

Jeżeli chodzi o pierwszą kwestię, to zrealizowano dwa dość znaczące badania w tym zakresie. Z jednej strony w 2024 r. zlecieliśmy Uniwersytetowi SWPS analizę badań nad zdrowiem psychicznym i jakością życia w środowisku akademickim w Polsce i na świecie. Kluczowe wnioski, które płyną z tego raportu, to to, że jeśli chodzi o studentów i studentki, od 30% do 65% z nich odczuwa objawy zaburzeń lękowych. Jeśli chodzi o depresję, to jest trochę ponad 20%. Również ok. 20% doktorantów i doktorantek odczuwa wysokie nasilenie niepokoju i bezsenności. Około 31% kadry akademickiej doświadcza różnych form zaburzeń zdrowia psychicznego. To, co wydaje się dosyć istotne, bo w tym badaniu było robione, jak mówię, porównanie badań z Polski i ze świata, to to, że te wskaźniki są w większości wyższe od danych z innych krajów na świecie.

Drugie badanie, które sami przeprowadziliśmy w uczelniach, to była ankieta skierowana do 106 uczelni publicznych i niepublicznych, dotycząca działań, które te uczelnie prowadzą, jeżeli chodzi o pomoc studentkom i studentom w postaci wsparcia psychicznego. 90 uczelni przekazało nam wypełnioną ankietę. Najczęściej wskazywane formy wsparcia to jest: dostęp do informacji o formach wsparcia, oferowanie pomocy specjalistycznej, na przykład psychologa czy psychoterapeuty, edukacja prozdrowotna. Jednocześnie uczelnie wskazały na pewne bariery, które utrudniają im efektywne działanie na rzecz dobrostanu psychicznego studentek i studentów. Tutaj przede wszystkim mówiono o barierach finansowych, o problemach kadrowych, a także o samym nastawieniu studentów i studentek, którzy – jak rozumiem – nie zawsze chcą, żeby ich wspierać.

Tak więc to jest pierwsza część naszych działań, czyli działania mające na celu zrozumienie tego, jaka jest sytuacja i jaka jest pomoc ze strony uczelni.

Drugie działania, które podejmowaliśmy, to jest łącznie kilkadziesiąt projektów. To są projekty, które mają na celu różne formy wsparcia. Oczywiście nie będę mówił o wszystkich tych projektach, bo to jest w materiale pisemnym, natomiast trochę tytułem przykładu chciałbym krótko przywołać te najważniejsze.

Wspólnie z Parlamentem Studentów RP realizujemy taki projekt „Strefa komfortu”. To jest projekt ogólnopolski, on m.in. zapewnia bezpłatne konsultacje i psychoterapię.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Mam prośbę do państwa posłów, szczególnie tutaj prawej strony, o zachowanie spokoju i pozwolenie panu ministrowi na dokończenie swojego wystąpienia. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Andrzej Szeptycki:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

...bezpłatne konsultacje i psychoterapia, różnego rodzaju materiały informacyjne, webinaria, wideoporadniki, a także m.in. szkolenia dla przedstawicieli samorządu studenckiego.

Podobny projekt realizowaliśmy z Krajową Reprezentacją Doktorantów – program „PhD Well”, który obejmuje m.in. bezpłatne konsultacje psychologiczne online, warsztaty i szkolenia, a także inne działania w tym zakresie. To są takie projekty interwencyjne.

Wreszcie wspólnie z Instytutem Psychologii Polskiej Akademii Nauk realizujemy projekt „Psychologia dla społeczeństwa”. To jest projekt o charakterze zarówno badawczym, jak i interwencyjnym, czyli z jednej strony diagnoza stanu świadomości zdrowia psychicznego i dobrostanu psychicznego, z drugiej strony – działania, które mają na celu upowszechnianie wiedzy na ten temat.

Łączna wartość projektów, które ministerstwo realizuje w latach 2024–2026, to jest ponad 5,5 mln zł. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos?

Nie widzę, ale...

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Jest pani poseł Łuczak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

O, bardzo proszę. Pani poseł Łuczak.

Posel Alicja Łuczak (KO):

Szanowna Komisjo, pani przewodnicząca, tytułem odniesienia się do słów pana ministra, chciałabym je potwierdzić obecnością na wykładach tego typu. Mianowicie w kaliskiej filii Uniwersytetu Adama Mickiewicza odbywały się właśnie takie warsztaty odnośnie do zdrowia psychicznego – miałam zaszczyt wziąć w nich udział jako studentka, jako zaproszony gość. Rzeczywiście takie działania są podejmowane na uniwersytetach, w szkolnictwie wyższym i za to, że takie programy funkcjonują, bardzo dziękuję.

Tyle, dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję, pani poseł.

Pan przewodniczący Różyński.

Posel Wiesław Różyński (PSL-TD):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, jeśli chodzi o ten procent – 20% osób, które potrzebują pomocy, których dotknęły te problemy – jak to jest wcześniej? Czy to się nasila? Od kiedy były największe problemy, w jakich latach? Czy to jest stały... czy wzrasta liczba osób potrzebujących konsultacji, wsparcia – tych propozycji, które państwo tutaj przedstawiliście, także tych projektowych realizowanych przez ministerstwo? Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MNiSW Andrzej Szeptycki:

Badania, które zlecieliśmy SWPS, obejmowały sytuację obecną, a mówiąc dokładniej, przegląd najnowszych badań. W związku z tym te badania nie obejmują konkretnie informacji w sensie zmian czasowych. My na to spoglądamy bardziej szczegółowo od czasu covidu, kiedy w różnych grupach społecznych te problemy się nasiliły. Ja bym obstawiał – ale to jest hipoteza poparta raczej wiedzą taką powszechno-gazetową, a nie wiedzą ekspercką – że te liczby wzrastają. Ponieważ ogólnie widzimy w tej chwili w społeczeństwie, zwłaszcza w młodszych grupach społeczeństwa, coraz więcej różnego rodzaju zaburzeń, potrzeb pomocy, więc obstawiałbym, że to dotyczy również studentów. Aczkolwiek, jak mówię, to by wymagało zamówienia przejrzenia faktycznie literatury i badań z wcześniejszych lat. Oczywiście, jeżeli jest taka potrzeba wyraźnie wyartykułowana, to możemy to zamówić, ale to już by wymagało trochę czasu.

Posel Wiesław Różyński (PSL-TD):

Jeszcze jedno. Niepokojące jest to, że jesteśmy w tej skali wyżej niż średnia innych krajów i właśnie czy w tych badaniach jest jakaś przyczyna – jedna konkretna przyczyna, czy jest to stopniowo z różnych dziedzin życia? W jaki sposób właśnie możemy uzasadnić, dlaczego u nas jest taki duży wskaźnik?

Podsekretarz stanu w MNiSW Andrzej Szeptycki:

Ja myślę, że tutaj należy...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przepraszam, panie ministrze i panie przewodniczący, wrócimy do takiej konwencji, jaka była – pytanie zostało zadane, ale odpowie pan minister w serii odpowiedzi, bo jeszcze jest pani posłanka Olko i mamy przedstawicieli gości, którzy też chcą wziąć udział w dyskusji. Zbierzemy wszystkie pytania i wtedy poproszę o odpowiedź pana ministra.

Pani poseł, proszę.

Posel Dorota Olko (Lewica):

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, panie ministrze, proszę wybaczyć, jeśli pan o tym mówił – jeżeli tak, to ja sobie odsłucham, przepraszam za chwilę spóźnienia – ale chciałabym zapytać o badanie procedur antydyskryminacyjnych w uczelniach, które było prowadzone w ramach projektu „Strefa komfortu”. Czy państwo już mieli okazję przeanalizować wyniki tego badania? Ponieważ uczelnie zwracają uwagę, że mimo że procedury antydyskryminacyjne są wdrażane na coraz większej liczbie uczelni, to niska jest ich znajomość i w praktyce

są tu duże problemy, jeżeli chodzi o ich działania. Tak więc chciałabym dopytać o wyniki tego badania i czy są już z niego opracowane wnioski, i czy mają państwo jakieś refleksje i plany w tym zakresie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję.

Pani poseł Zawisza.

Poseł Marcelina Zawisza (Razem):

Dziękuję. Mam tylko jedno pytanie, to znaczy, jak się ma to badanie i jego wyniki w kontekście tego, co się dzieje w Siedlcach i jakie są działania ministerstwa mające na celu doprowadzenie tej sytuacji do jakiegoś racjonalnego porządku? Biorąc pod uwagę zarzuty, które ciążyą na panu rektorze i wszystkie rzeczy, które czytamy w sprawie zdrowia psychicznego oraz dobrostanu w środowisku akademickim w Polsce, myślę, że to jest bardzo dobry moment, żeby usłyszeć od ministerstwa o konkretnych działaniach.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję, pani poseł.

Tak jak powiedziałam, do dyskusji zgłosili się przedstawiciele strony społecznej.

Bardzo proszę, pan doktor habilitowany inżynier Janusz Uriasz, przewodniczący Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej prof. dr hab. Janusz Uriasz:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, Polska Komisja Akredytacyjna, przewodniczący Janusz Uriasz.

Dziękuję za możliwość wzięcia udziału w tej dyskusji i wypowiedzenia się w temacie właśnie zdrowia psychicznego czy też tak naprawdę kondycji, którą w chwili obecnej mają i studenci, i nauczyciele akademicki, i inni pracownicy, bo też nie możemy o nich zapominać.

Szanowni państwo, Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadza ocenę jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach w Polsce na poszczególnych uczelniach. Takich kierunków w skali kraju oceniamy ok. 450, zatem tak naprawdę fizycznie spotykamy co najmniej kilka tysięcy studentów, a także nauczycieli akademickich. Wśród naszych zespołów, które oceniają uczelnie i kierunki, są zawsze przedstawiciele studentów – to są przedstawiciele Parlamentu Studentów RP. Mamy w ramach oceny kryterium wspierania studentów – to jest odrębne kryterium i tam dokładnie spoglądamy, jaki jest system wsparcia budowany w uczelni: jak on wygląda? w jaki sposób obejmuje wszystkich studentów?

Mamy spostrzeżenia. Szanowni państwo, w pierwszej kolejności, tutaj tej statystyki nie ma, ale chciałbym, żebyście wiedzieli, że mamy bardzo duże odsiewy studentów, czyli studentów, którzy nie kończą kształcenia w danym roku i nie zapisują się na inne studia, nie kontynuują kształcenia. To jest nawet do 60% na pierwszym stopniu kształcenia. Mamy studentów zagranicznych, których jest ponad 100 tys. w kraju, studiujących w pełnym cyklu i ich także należy brać pod uwagę.

Obserwujemy, szanowni państwo, bardzo duży i dynamiczny wzrost kształcenia zdalnego. W ekstremalnych przypadkach, przynajmniej tak reklamują się niektóre jednostki, nawet całe studia można odbyć w kształceniu zdalnym. To jest niezgodne tak naprawdę z prawem, ale o tych osobach, które są pozostawione gdzieś z dala, musimy pamiętać i te procesy musimy zatrzymać, aby po prostu uczelnie były świadome i obejmowały także troską, opieką tych studentów.

Widzimy także dużą różnicę w sprawowaniu opieki nad studentami w jednostkach publicznych i niepublicznych. Po prostu sprawowanie opieki jest kosztem, krótko mówiąc, zatem tam, gdzie można te koszty obcinać, jest to robione. Zatem to także jest pewna troska, którą dostrzegamy.

Natomiast chciałbym tutaj podkreślić te ryzyka związane z kształceniem online, z kształceniem w dużych grupach, z dużymi naborami i z odsiewami – że one występują, po prostu nie możemy o nich zapomnieć.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo dziękuję za te ważne informacje i uwagi.

Poproszę pana profesora doktora habilitowanego Wojciecha Łukasza Dragana, przewodniczącego Komitetu Psychologii PAN.

Przewodniczący Komitetu Psychologii Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Wojciech Łukasz Dragan:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, Wojciech Dragan, Komitet Psychologii PAN.

Bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu w dyskusji. Ja bym się chciał krótko odnieść do informacji ministerstwa i osadzić ją w szerszym, ale udokumentowanym kontekście.

Zacznę może od tego, że bardzo się cieszę, że mamy rzetelną diagnozę ministerstwa. Badania, jak już słyszeliśmy, pokazały, że problemy psychiczne w środowisku akademickim są poważne i dotyczą wszystkich grup, czyli zarówno studentów, doktorantów, jak i pracowników naukowych.

Usłyszeliśmy od pana ministra mnóstwo pozytywnych przykładów: o tym, że uczelnie prowadzą różnego rodzaju działania wspierające dobrostan, o tym, że ministerstwo zainicjowało szereg ważnych, wartościowych programów. To wszystko jest oczywiście potrzebne i cenne.

Ale chciałbym zwrócić uwagę, że skala problemów wyraźnie pokazuje, że to są kwestie o charakterze strukturalnym, a nie indywidualnym. W Polsce ok. 1/5 pracowników naukowych doświadcza silnego wypalenia zawodowego. Z raportu, o którym dzisiaj usłyszeliśmy, możemy się dowiedzieć, że szczególnie obciążone są osoby na wczesnym etapie kariery, kobiety, osoby łączące wiele ról oraz zatrudnione na umowach krótkoterminowych. To nie są sygnały o jednostkowych kryzysach – to jest opis funkcjonowania całego systemu.

Jak spojrzymy na badania międzynarodowe, to widzimy bardzo wyraźny wzorzec. W wielu krajach analizowano, jak warunki pracy w nauce wpływają na dobrostan, i te wyniki są bardzo spójne. Najmocniejsze dane pochodzą z państw, które doświadczyły drastycznych cięć budżetowych w szkolnictwie wyższym, i tutaj najczęściej przywoływanym przykładem jest przykład Grecji. W dwóch dużych badaniach obejmujących młodych naukowców przed i po okresie radykalnych oszczędności odnotowano dwukrotny lub nawet trzykrotny wzrost wypalenia oraz objawów depresyjnych. To jest bardzo jednoznaczny przykład tego, jak pogorszenie warunków finansowych wpływa na zdrowie psychiczne. Podobne zjawiska opisano w innych krajach: w Australii, w Wielkiej Brytanii, gdzie cięcia budżetowe szły w parze z pogorszeniem dobrostanu pracowników.

Ale w literaturze również widać coś odwrotnego – tam, gdzie poprawiano warunki zatrudnienia i zwiększano zasoby instytucjonalne, sytuacja ulegała poprawie. W badaniach niemieckich osoby na stałych etatach miały wyższy poziom satysfakcji z pracy i lepsze zdrowie psychiczne, w Szwecji dłuższe kontrakty i jasne wymagania wiązały się ze znaczącym spadkiem stresu, a w takiej porównawczej analizie, która obejmowała dane z 19 krajów, pokazano, że kluczowe znaczenie dla dobrostanu mają przewidywalne ścieżki kariery, wystarczające zasoby kadrowe i realna możliwość wykonywania pracy naukowej bez chronicznego przeciążenia.

To są ustalenia, które nie pochodzą z pojedynczych badań, tylko to są ustalenia, które pochodzą z przeglądów systematycznych, które najbardziej naukowcy cenią. One wszystkie prowadzą do jednego tego samego wniosku: jak mówimy o zdrowiu psychicznym pracowników akademickich i studentów, to mówimy przede wszystkim o czynnikach strukturalnych. Przeciążenie obowiązkami, brak wsparcia instytucjonalnego, niepewność zatrudnienia, nieadekwatna liczba etatów, presja ewaluacyjna to jest według mnie rdzeń problemu. Wszędzie tam, gdzie rosną zasoby, dobrostan również rośnie.

Jak teraz sobie spojrzymy na realia polskie, które bardzo dobrze opisuje niedawno opublikowany raport Krzeskiego i współpracowników z Uniwersytetu Adama Mickiewicza, to możemy w nim zobaczyć, że polska nauka rozwijała się w warunkach chronicznego niedofinansowania, a kolejne reformy tak naprawdę często zwiększały wymagania pracowników akademickich bez zwiększania zasobów.

W takich warunkach przeciążenie i wypalenie nie są efektem indywidualnych słabości, lecz konsekwencją konstrukcji systemu. W tym kontekście działania ministerstwa, choć potrzebne, nie rozwiążą problemu u źródła, jeśli pozostaną wyłącznie interwencjami miękkimi, czyli warsztatami, szkoleniami, kampaniami czy procedurami antymobbingowymi. To wszystko ma sens, ale jeśli nie usunie się przyczyn, jeśli podstawowe warunki pracy się nie zmienią, to nie zmieni się również całościowo dobrostan psychiczny pracowników uczelni i studentów.

Ja uważam, że w tej dyskusji trzeba wyraźnie powiedzieć to, co wynika z badań przeprowadzonych w wielu krajach: poprawa dobrostanu w środowisku akademickim wymaga zwiększenia zasobów strukturalnych. Jeszcze raz to powtórzę: stabilniejszych umów, większej liczby etatów, lepszego wsparcia administracyjnego, racjonalizacji obciążeń i sensownego systemu ewaluacji. I to naprawdę działa, bo mamy na to dowody pochodzące z porządných badań.

Ale oczywiście, żeby to było możliwe, to musimy rozmawiać o finansowaniu nauki. Środowisko naukowe od wielu lat postuluje, aby nakłady na naukę osiągnęły poziom co najmniej 3% PKB. To nie jest postulat życzeniowy – to jest próg, przy którym uczelnie mogą realnie budować warunki pracy, które nie będą generowały chronicznego stresu i wypalenia.

Podsumowując, mamy diagnozę, mamy bogatą literaturę światową, mamy analizę historycznych uwarunkowań polskiej nauki i mamy też oczywiście wartościowe inicjatywy ministerstwa, i dobrze by było – i to jest mój apel do wszystkich posłów na tej sali – żeby połączyć te działania z decyzjami strukturalnymi, czyli takimi, które zmniejszą przeciążenie systemowe, a nie tylko będą łagodzić jego skutki. Czyli to lekarstwo powinno mieć bardziej systematyczny i trwały charakter, a nie tylko polegający na tym, że przyklejamy plaster do otwartej rany.

Ja bym chciał jako psycholog, jako przedstawiciel środowiska naukowego, żeby dobrostan pracowników naukowych i studentów był traktowany jako jeden z mierników jakości funkcjonowania tego systemu. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan profesor Łukasz Gawęda, przedstawiciel Zgromadzenia Instytutów Naukowych w Państwowej Akademii Nauk.

Przedstawiciel Zgromadzenia Instytutów Naukowych Polskiej Akademii Nauk dr hab. prof. IP PAN Łukasz Gawęda:

Polskiej.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Polskiej – przepraszam.

Przedstawiciel Zgromadzenia Instytutów Naukowych PAN dr hab. prof. IP PAN Łukasz Gawęda:

Szanowna pani przewodnicząca, bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu. Tak jak pani powiedziała, Łukasz Gawęda. Ja reprezentuję... jestem pracownikiem, dyrektorem do spraw nauki Instytutu Psychologii, wcześniej pracowałem w drugiej klinice psychiatrycznej, więc zdrowiem psychicznym zajmuję się od prawie 20 lat.

W zasadzie mógłbym całkowicie, dwoma rękami, podpisać się pod tym, o czym mówił mój szanowny przedmówca prof. Dragan. Wydaje mi się, że jako środowisko psychologów będziemy tutaj bardzo spójni. Oczywiście możemy zastanawiać się, z czego i jak wygląda dobrostan psychiczny akademików, szczególnie na wczesnym etapie, natomiast nie mamy tak naprawdę systematycznych badań dotyczących dobrostanu psychicznego zbieranych rok do roku, czyli jak on dynamicznie zmienia się w czasie.

Natomiast jeśli spojrzymy na próbę, która nas interesuje, czyli młodych naukowców, doktorantów, i spojrzymy na dane epidemiologiczne dotyczące zaburzeń psychicznych, to większość zaburzeń psychicznych, 3/4 zaburzeń psychicznych, rozwija się do 24. roku życia. Czyli jest to szczególnie wrażliwa populacja – zarówno studentów, jak doktorantów i młodych naukowców – która również poza światem akademickim jest dotknięta wyższym ryzykiem rozwoju zaburzeń psychicznych. Jeśli spojrzymy na dane epidemiologiczne na przykład z takich krajów jak Niemcy, to występowanie depresji u studentów, doktorantów, to jest 23% populacji; w populacji ogólnej to jest 3–6%. Czyli widzimy, że to jest prawie czterokrotnie większe występowanie depresji klinicznej – zdiagnozowanej według kryteriów diagnostycznych DSM-5, więc ten problem jest naprawdę poważny. Tutaj nie mówię o badaniach, które dotyczą tylko dobrostanu czy badań samoopisowych, tak jak wcześniej państwo przytaczali, tylko faktycznie klinicznej depresji, która bardzo często uniemożliwia funkcjonowanie.

Jako środowisko niezwykle doceniamy inicjatywy ministerstwa, które zmierzają do tego, żeby ten dobrostan adresować w zakresie różnego rodzaju interwencji miękkich, ale problem, tak jak wspominał prof. Dragan, jest strukturalny – wynika z niedofinansowania nauki, z niepewności zatrudnienia. W zasadzie większość doktorantów, która rozpoczyna studia, nie jest zatrudniona na etatach – polega na stypendiach, których przedłużanie nie jest możliwe po uzyskaniu stopnia doktora, więc ta niepewność jest olbrzymia. Frustracja czy też obciążenie publikacyjne, różnego rodzaju starania czy granty, które musimy pozyskiwać po to, żeby móc funkcjonować od jednego do drugiego roku tak naprawdę.

Tak więc ten postulat zwiększenia nakładów finansowych jest niezwykle istotny. Jeżeli tego nie zrobimy do tych, tak jak tutaj wcześniej mówił prof. Dragan, co najmniej 3% PKB, to problem

fatalnego dobrostanu studentów, akademików będzie się moim zdaniem pogłębiał i miękkie rozwiązania tego problemu nie zaadresują.

Jeśli spojrzymy na dane dotyczące na przykład mobbingu w świecie akademickim, to niektóre dane pokazują, że procentowo dwa, a nawet trzy razy więcej akademików jest narażonych na sytuacje mobbingowe w porównaniu do populacji osób poza światem akademickim. Zatem tutaj też widać, że hierarchiczność struktur, niepewność zatrudnienia czy utrudniony kontakt z promotorami, jeśli mówimy o doktorantach, są niezwykle istotne, i jedynym rozwiązaniem jest strukturalna zmiana i powiększenie finansowania.

Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan doktor habilitowany Łukasz Okruszek, przedstawiciel prezydium związku zawodowego Inicjatywa Pracownicza.

Członek prezydium Komisji Zakładowej Ogólnopolskiego Związku Zawodowego „Inicjatywa Pracownicza” przy Instytucie Psychologii Polskiej Akademii Nauk dr hab. prof. IP PAN Łukasz Okruszek:

Dzień dobry państwu. Kolejna moja wizyta na posiedzeniu Komisji, tym razem w troszkę innej roli, ale możecie państwo pamiętać naszą poprzednią wizytę, kiedy z koleżanką Agatą Starostą mówiliśmy o petycji dotyczącej finansowania polskiej nauki i tego, że jest ono dramatycznie niskie. Dzisiaj chciałbym połączyć to z tropami, o których rozmawiamy, bo rzeczywiście mógłbym tutaj podbić wszystko, co mówili moi przedmówcy.

W akademii rzeczywiście jest masa problemów wpływających na kondycję psychiczną, fizyczną. Mamy gros badań pokazujących, że rzeczywiście bycie w sytuacji ciągłej presji: presji publikacyjnej, presji na awanse, presji zawodowej, która zależna jest od czynników, na które nie zawsze mamy wpływ; praca w kulturze organizacyjnej, która nierzadko jest zła, wręcz pańszczyźniana – jak powiedziała mi ostatnio jedna z profesorów zarządzania, naukowcy nie dość, że nie mają kompetencji zarządczych, to często nie mają też świadomości braku tych kompetencji; mobbing, nierzadko w białych rękawiczkach – to wszystko się dzieje.

Ale to, na czym ja bym chciał się skupić i nadać temu trochę bardziej kontekst, taki łączący poziomy opisu to, jak te poziomy się łączą, bo to nie jest tak, że poziom finansowy czy społeczny jest niezależny od tego, co dzieje się z naszym zdrowiem. Literalnie, jeżeli państwo wejdziecie w mój biogram, to to, czym się zajmuję w badaniach, to to, w jaki sposób zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne łączą się ze sobą. Badamy coś, co jest nazywane epidemią samotności. Mogliście państwo słyszeć o tym, że samotność działa jak 15 papierosów dziennie, i my wiemy, czemu tak działa. Ponieważ po prostu nie jest tak, że to są odrębne światy – to, co dzieje się na poziomie naszego ośrodkowego układu nerwowego, wpływa na nasze zdrowie, układ sercowo-naczyniowy, różne zmienne związane z przeżywalnością, zapadalnością na choroby.

I my wiemy – od czasów takiego badania „Whitehall”, gdzie pokazano, że rzeczywiście istnieje coś takiego jak gradienty w zdrowiu – że bycie w niższej klasie społecznej, deprywacja potrzeb, nawet jeżeli uwzględnimy wszystkie czynniki związane z ryzykiem zdrowotnym, z opieką zdrowotną, dalej wpływa na różne zmienne związane z zachorowaniem z uwagi na sam stres społeczny, na percepcję braku możliwości zmiany struktury społecznej czy klasy społecznej, w której jesteśmy. Wiemy, że w psychiatrii nawet funkcjonuje coś takiego jak konstrukt porażki w konfrontacji społecznej – że ludzie, którzy właśnie pod wpływem tego, że nie mogą zmienić jakichś swoich warunków, że są w grupie mniejszościowej, że są z różnych przyczyn w deprywacji, rzeczywiście mają dużo większą podatność na ryzyko depresji, lęku, a nawet zaburzeń psychotycznych.

I teraz, co oferujemy naukowcom w tej dyskusji?

To, o czym my ciągle mówimy, to to, że w tym momencie nasze warunki to prekaryjne: niepewne zatrudnienie, w przypadku części młodych ludzi poniżej pensji minimalnej, brak elementarnej stabilności, brak pewności jutra, brak możliwości nawet zapewnienia sobie podstawowych potrzeb, z uwagi na to, że to – tak jak już powiedzieli moi przedmówcy – często zatrudnienie uśmieciowione. Moi doktoranci często zarywają weekendy, często zarywają popołudnia, skakając drugiej pracy, żeby rzeczywiście móc się utrzymać.

I teraz, zastanówmy się, czy to ma jakikolwiek wpływ na zdrowie. Oczywiście, że ma. Są badania z Wielkiej Brytanii jeszcze sprzed pandemii pokazujące, że 80% doktorantów uważa, że praca w środowisku akademickim, praca doktoranta to coś, co skazuje ludzi na samotność

i potencjalne problemy ze zdrowiem psychicznym. Mamy badania z Polski pokazujące, że rzeczywiście wśród doktorantów... Była taka próba „PhD Mental Health”, badanie jeszcze robione przez doktorantów z naszego instytutu – 2011 młodych respondentów ze środowiska akademickiego i oni mówili o swoich problemach. Tam te wskaźniki, ile mamy depresji, ile mamy lęku, ile mamy różnych innych problemów, były zatrważające. Oni mówili jasno, że właśnie samotność choćby jest tym czynnikiem, który to nasila.

I teraz, jeżeli się zastanowimy nad tym, w jakiej sytuacji jesteśmy, a rozmawiamy o tym, że mamy bezpłatne porady online, bezpłatne webinary, jakieś treningi, akcydentalne szkolenia – czy my możemy tego typu plasterkami rozwiązać problem, który jest strukturalny, fundamentalny?

Mówimy o 3%. Jesteśmy właśnie tutaj, bardzo często mówiąc o tym, że nauka jest niedofinansowana i musimy dążyć do tych 3%. Za chwilę głosowania budżetowe. Dzisiaj było posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Wiele razy w związku z petycją rozmawialiśmy o środkach na naukę, o tym, że mają się pojawić – wedle mojej wiedzy żadne nowe środki dzisiaj się nie pojawiły. Nie licząc poprzedniej poprawki na 280 mln zł, ale ciężko, żeby to było wszystko, co jesteśmy w stanie przesunąć na coś, co jest kluczowe.

Pół roku trwała deliberacja wszystkich stron o ustawie o Polskiej Akademii Nauk. I co się stało z ustawą o Polskiej Akademii Nauk? W tym momencie w jej OSR nie ma żadnych realnych kosztów. Literalnie jest tam napisane, że ustawa nie generuje żadnych kosztów dla jednostek centralnych ani jednostek samorządu terytorialnego. Miały tam być propracownicze zmiany, które nam w instytutach PAN dadzą elementarną stabilność finansowania i w pewien sposób zrównają w pewnych aspektach z ludźmi na uniwersytetach. Nie ma tego oczywiście. Zachęcam wszystkich, żebyśmy w ramach konsultacji ustawy do 31 grudnia walczyli o te propracownicze zmiany.

Ale rzeczywiście to nie jest tak, że możemy załatwić to owocowym czwartkiem czy treningiem mindfulness. Tak naprawdę nie zapominajmy o tym, że mamy zrozumienie tego, jak te poziomy się przenikają, a zgodnie z definicją WHO, czyli Światowej Organizacji Zdrowia, zdrowie to nie jest brak choroby – to jest pełnia dobrostanu psychicznego, fizycznego i społecznego. Czyli tak naprawdę ktoś, komu rzeczywiście zaoferujemy te szkolenia i zadamy o jeden wycinkowy kawałek w sposób dość akcydentalny, nie naprawi swojej sytuacji. Nie będziemy mogli nic zrobić z tą sytuacją, jeżeli nie zadamy o wszystkie jej aspekty, w tym aspekty strukturalne. Dlatego namawiam i podbijam, że rzeczywiście bez zwiększenia finansowania, bez 3%, jakiegokolwiek inne działania będą skazane na porażkę.

Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze zgłosił się pan Tadeusz Kulik, pełnomocnik do spraw kontaktów z KRASP, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”. Bardzo proszę.

Potem jeszcze pan Szymon Łakomy.

Pełnomocnik przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” ds. kontaktów z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich prof. dr hab. inż. Tadeusz Kulik:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, rzeczywiście reprezentuję Krajową Sekcję Nauki „Solidarność”, ale w dorobku mam... jestem inżynierem z Politechniki Warszawskiej, profesorem, byłem prorektorem, a zacząłem swoją karierę od studiów doktoranckich, tak że znam problemy wszystkich pokoleń naukowców.

Naprawdę bardzo byłem zadowolony – przepraszam za spóźnienie, niestety jestem w biegu, ale uważałem, że to spotkanie dzisiaj jest bardzo ważne – i z wielką satysfakcją odnotowałem wystąpienia panów profesorów psychologów. Zyskaliście w moich oczach bardzo wiele, bo czasami miałem wątpliwości w niektórych przypadkach. Natomiast chciałbym powiedzieć to samo.

Proszę państwa, przyczyną wszelkich problemów z dobrostanem, zwłaszcza młodych naukowców i poniżej – doktorantów, studentów – jest niskie finansowanie, więc nie będę się tu powtarzał. Natomiast chciałbym tylko jeszcze zwrócić uwagę...

Były podwyżki, więc tutaj jest poprawa. Bardzo dziękuję rządowi, że zadbał o pewne podwyżki. Chociaż ci najmłodszy pewnie dostali najmniej.

Natomiast chodzi o projekty badawcze. Taki młody człowiek ma, po pierwsze, potrzeby finansowe, ponieważ założył rodzinę, rozwija się, i ma też potrzeby naukowe – żeby awansować, on musi mieć projekty badawcze, musi publikować, bo inaczej nic z jego kariery. Jeżeli on składa ten sam

projekt raz, dwa, trzy, nawet cztery razy, to on musi się sfrustrować. Tak że absolutnie Narodowe Centrum Nauki, bo to głównie ci młodzi naukowcy tam aplikują, powinno mieć większe środki.

Jeszcze powiem tak, ważne są środki na badania, na naukę, na edukację, ale ważna jest też struktura ich kierowania. Kiedyś były w zasadzie trzy strumienie finansowania: badania bardzo wdrożeniowe, takie zaawansowane, podstawowe i takie właśnie, powiedzmy, przedwdrożeniowe, wyprzedzające. Ten strumień środkowy zniknął. To dotyczy zwłaszcza uczelni technicznych, gdzie powinny być prowadzone badania nie tylko takie, które już możemy zaaplikować, bo żeby mieć takie wyniki, to trzeba wcześniej zrobić badania kilka kroków do tyłu, prawda? Jeśli nie ma tych środków, to właśnie politechniki, uczelnie techniczne na tym najbardziej cierpią i dochodzi do frustracji tego młodego pokolenia.

Tak że absolutnie podpisuję się obydwoma rękami – to, co powiedzieli panowie tutaj, moi przedmówcy, to jest praprzyczyna.

Natomiast siłą bezwładności, tak jak lokomotywa – możemy jej nie zasilać, można wyłączyć prąd, ona przez jakiś czas będzie się toczyć. Ale tylko przez jakiś czas. Tak samo system naukowy edukacyjny – on się toczy: mamy sukcesy, mamy wsłaniających absolwentów polskich, którzy robią kariery za granicą. Ale oni nam puciekają – właśnie, będą budować potęgę krajów, tam, gdzie znajdują warunki godziwej płacy, dobrego zatrudnienia. To jest wielka strata dla nas, ponieważ my inwestujemy w edukację takie czy inne środki, natomiast nie mamy z tego korzyści.

Tak że absolutnie się zgadzam. Ja jestem przedstawicielem, tak jak powiedziałem, nauk ścisłych i myślę, że całe środowisko myśli tak samo. Jeżeli i psychologowie mówią, to znaczy, że... My się nie umawialiśmy – ja nie znam panów, panowie nie znają mnie, pani przewodnicząca. Naprawdę. To jest sprawa... Ja lubię być na takich posiedzeniach, gdzie sprawa jest ponad podziałami politycznymi. Tu nie powinniśmy patrzeć na barwy polityczne. Wszyscy posłowie powinni apelować, przekonywać decydentów, że tak dalej, to ta lokomotywa stanie, zatrzyma się niestety.

Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję.

Pan Szymon Łakomy, proszę.

Przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej Szymon Łakomy:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, serdecznie dziękujemy za zaproszenie do udziału w dyskusji. Jest mi niezmiernie miło, że kilkakrotnie już tutaj padł projekt „Strefa komfortu” PSRP, ponieważ mam przyjemność go w tym roku koordynować.

To jest projekt realizowany od pięciu lat – z powodzeniem, ponieważ każdego roku jest coraz większy, co tylko wskazuje na jego wagę i potrzebę realizacji. W tym roku – już to zostało zauważone – przeprowadziliśmy w ramach tego projektu badanie dobrostanu środowiska studenckiego, ale także funkcjonowania procedur antydyskryminacyjnych: poziomu ich znajomości czy też zaufania do instytucji uczelni, tego, czy studenci takie problemy mogą zgłaszać.

Na ostatnim posiedzeniu KRASP była prapremiera osiągniętych wyników, natomiast dokładne wyniki opublikujemy do końca tego roku. W przyszłym roku powstanie szersza publikacja je omawiająca.

Natomiast to, co teraz już wiemy z zakresu właśnie dobrostanu, zdrowia psychicznego, to to, że studenci odczuwają właśnie wysoki poziom zmęczenia, nerwowości. Co czwarty student negatywnie ocenia swoją wartość, co pokrywa się z danymi publikowanymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Z pozytywnych aspektów – zdecydowana większość studentów odnosi się pozytywnie do korzystania z pomocy psychologicznej, a pomoc w uczelniach oceniamy generalnie jako dobrą.

Natomiast negatywnie oceniamy wsparcie interwencyjne, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, czyli takie udzielane w ciągu tygodnia od zgłoszenia. Uważamy, że ten aspekt jest najważniejszy, dlatego gorąco zachęcamy i, jak tylko możemy, włączymy się w jakiekolwiek działania rozszerzania działalności interwencyjnej dla każdej grupy społeczności akademickiej.

W tym roku, a właściwie od początku maja do końca listopada, w ramach projektu „Strefa komfortu” zrealizowaliśmy niespełna 1600 cykli psychoterapii dla studentów, co również pokazuje skalę problemu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Lista dyskutantów została wyczerpana. Panie ministrze, proszę o odpowiedzi i komentarz do wystąpień.

Podsekretarz stanu w MNiSW Andrzej Szeptycki:

Dziękuję bardzo raz jeszcze. Zaczę od dwóch krótkich komentarzy.

Po pierwsze, że na część pytań właściwie już odpowiedzieli moi przedmówcy – i może i dobrze, bo to lepiej, jak mówią eksperci, niż żeby polityk powtarzał.

Natomiast po drugie, wydaje mi się też dosyć istotne to, że dyskusja na temat dobrostanu społeczności akademickiej przekształciła się w naturalny sposób w dyskusję o finansach publicznych, o finansowaniu nauki. To jest to, o co nasz resort i pan minister Kulasek w ciągu ostatnich kilku miesięcy dość intensywnie zabiegał i ten temat podnosił. Dlatego że rzeczywiście ja mówiłem o trzech kategoriach, to znaczy o studentach, doktorantach i pracownikach akademickich, i to zresztą potwierdzili panowie profesorowie, że w przypadku dwóch ostatnich grup, czyli doktorantów i naukowców, przedstawiciele kadry akademickiej, istnieje bardzo wyraźna korelacja między wyższym niż w świecie poziomem, mówiąc hasłowo, zaburzeń zdrowia psychicznego i właśnie tą kwestią finansowania nauki. Myślę, że to jest szczególnie wyraźne w różnych aspektach w przypadku doktorantów, dlatego że doktoranci to jest dość specyficzna kategoria – oni nie są ani tak naprawdę studentami, ani tak naprawdę pracownikami. A mówiąc jeszcze dokładniej, oni formalnie są studentami, natomiast tak naprawdę już prowadzą życie pracownika, i jeśli chodzi o to, co robią zawodowo, i o to, co robią rodzinnie, bo chcą założyć rodziny, chcą być samodzielni, natomiast dalej mają stypendia i ich sytuacja życiowa jest w związku z tym w dłuższym okresie dosyć niepewna.

Myślę – ale to znowu w razie czego, jeżeli mamy czas, to być może panowie profesorowie zechcą to skomentować albo teraz, albo w kuluarach – że nieco inna jest sytuacja w przypadku studentów, to znaczy tutaj ten wzrost odnotowywanych problemów bardziej bym wiązał ogólnie ze zmianami w młodym pokoleniu. Są badania, które ogólnie pokazują, że młode pokolenie, tzw. generacja Z, częściej boryka się z różnego rodzaju problemami – częściej też o nich mówi i zwraca się o pomoc, niezależnie od tego, czy studiuje, czy nie. W związku z tym tutaj bym to raczej wiązał w pierwszej kolejności ze zmianami pokoleniowymi, a nie z faktem, że ten czy inny przedstawiciel młodego pokolenia zdecydował się podjąć studia.

Choć oczywiście te problemy przekładają się również – mówił o tym prof. Uriasz – na działalność uczelni, na funkcjonowanie studentów na uczelniach, chociażby na dość istotne i trudne zjawisko, z którym się wszyscy borykamy, jakim jest wysoki poziom dropout'u. Kiedyś większość z nas, jeżeli już się dostaliśmy na studia, to chcieliśmy te studia skończyć szybko i skutecznie, natomiast w tej chwili młode pokolenie bardzo często nie może się zdecydować, zmienia, rezygnuje, porzuca. Aczkolwiek to wydaje mi się sprawą bardziej pokoleniową, a mniej sprawą problemów uczelniach czy problemów finansowych.

Druga sprawa, która się pojawiła w pytaniach, to jest kwestia – o tym już mówił przedstawiciel parlamentu studentów – antydyskryminacyjnego komponentu programu realizowanego wspólnie przez nas z parlamentem studentów. Tutaj jeszcze, tak jak było powiedziane, nie ma ostatecznych wyników, natomiast niezależnie od tego mamy w ramach ministerstwa zespół do spraw przeciwdziałania mobbingowi. Również uruchamiamy wkrótce zespół do spraw równości. W związku z tym działania w tym zakresie prowadzone są dosyć szeroko.

Wreszcie padło jedno konkretne pytanie... mam na myśli, takie bardziej szczegółowe, wszystkie były konkretne – dotyczące Uniwersytetu w Siedlcach. Tutaj z jednej strony tą sprawą zajmuje się w tej chwili niezależny rzecznik dyscyplinarny ministra, prowadzi postępowanie wyjaśniające. Z drugiej strony zwróciliśmy się do prokuratury w sprawie tego, jakie postępowania są prowadzone w sprawie tej uczelni, chcielibyśmy...

Poseł Marcelina Zawisza (Razem):

Przepraszam, ale czy mam cytować te SMS-y? Co tam jest do ustalania? Czy ja mam cytować te SMS-y, które były wysyłane do pracowników?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pani poseł, bardzo proszę przestrzegać zasad Komisji i zgłaszać się do odpowiedzi.

Posel Marcelina Zawisza (Razem):

Mamy tutaj obrończynię praw kobiet – czy naprawdę państwo uważają, że są ok?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale przepraszam, pani poseł, proszę pozwolić zakończyć panu ministrowi. Nikt pani poseł, kiedy pani przemawiała, nie przeszkadzał.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MNiSW Andrzej Szeptycki:

Dziękuję. Myślę, że nie ma potrzeby cytowania tych SMS-ów, bo je znamy. Natomiast nie zmienia to faktu, że są pewne procedury, które w tej chwili wdrożyliśmy w życie.

Również warto mieć na uwadze, że ta sprawa ma dwa aspekty, jeżeli tak mogę powiedzieć, czy są nią zainteresowane dwa resorty: z jednej strony – ministerstwo nauki, z drugiej strony – wspomniana już prokuratura, która nam nie podlega, i dlatego te działania, o których wspomniałem, zostały podjęte.

Ostatnia rzecz, o której chciałbym powiedzieć, to to, że podjęliśmy również działania na rzecz wsparcia siedleckiej społeczności akademickiej poprzez szkolenia antymobbingowe, które są prowadzone przez Akademicką Sieć Bezpieczeństwa i Równości.

Tak że sprawa jest na drodze do wyjaśnienia zarówno na poziomie ministerialnym, jak i prokuratorskim. Wydaje mi się, że to jest rzecz najważniejsza. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany, zamykam posiedzenie. Bardzo dziękuję państwu za udział w posiedzeniu.